

GEFAD / GUJGEF 32(3): 557-569 (2012)

Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi

Development of the Attitude Scale for Individual Voice Training Course

Tülay EKİCİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi
Anabilim Dalı, İzmir/TÜRKİYE, tulay.ekici@deu.edu.tr

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, eğitimde öğrenci başarısı üzerinde etkili olan tutumların ölçülmesinde araç olarak kullanılmak üzere, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik bir tutum ölçeği geliştirmektir. Araştırmada, Likert tipi tutum ölçeği model olarak alınmıştır. Uzman görüşlerine dayalı olarak geliştirilen ve 48 maddeden oluşan ölçek, araştırmacı tarafından son biçimiyle, Dokuz Eylül Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda öğrenim gören 271 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen verilere, SPSS 12.0 paket programı kullanılarak madde analizi yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı $\alpha=0.95$ 'tir. Bu çalışma ile geliştirilen tutum ölçeğinin, ilgili eğitmenlere, araştırmacılara ve müzik öğretmenleri adaylarına yararlı olacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel ses eğitimi dersi, Tutum ölçeği.

ABSTRACT

The purpose of this research is to develop an attitude scale for Individual Voice Training Course for the purpose of being used as a tool to measure effective attitudes on students' success in education. In the research Likert type attitude scale was taken as a model. Developed on the strength of the views of the experts and consisting of 48 items, this scale in its latest version was administered to 271 students who get music education in the Education Faculties of Dokuz Eylül University, Pamukkale University and Uludağ University. The obtained data were put into item analysis by using SPSS 12.0 packet program. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale is $\alpha= 0.95$. The attitude scale developed through this research is expected to be of great value to the teachers concerned, researchers and prospective music teachers.

Keywords: Individual voice training course, Attitude scale.

GİRİŞ

Günümüzde, bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı değişme ve gelişmeler nedeniyle, nitelikli bir eğitime duyulan gereksinim de aynı oranda artmaktadır. Açıkgöz'e (2003, 4) göre; eğitim sisteminin yetiştireceği nitelikli insan, bir ülkenin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmasını sağlayacak en önemli kaynaktır. Bu nedenle eğitimde hedef, akademik başarı yanında, bireyin kişisel ve sosyal gelişimi olmalıdır. Nitelikli birey, bir alana özgü bilgi ve becerisi yanında, etkili iletişim becerisine sahip, ekip çalışmasına yatkın, yaratıcı, toplumsal olaylara duyarlı, atılgan ve kararlı kişidir.

Bir toplumun her yönüyle gelişmesinde ve kalkınmasında insan, insanın biçimlendirilmesinde de eğitim önemli bir rol oynadığından, bir toplumu oluşturan insanlar istedik özelliklere sahipse, o toplum istedik bir toplum haline gelir. Bu nedenle, her toplum kendi insanını yetiştirmek durumundadır (Tekin, 1982, 10). Bu bağlamda, toplumu oluşturan her bireyin doğuştan sahip olduğu potansiyel gücün ortaya çıkarılması, en iyi şekilde değerlendirilmesi ve toplum yararına kullanılması, eğitim sisteminin niteliğine ve işlevselliğine bağlıdır.

Özellikle son zamanlarda eğitim alanında yapılan çalışmalarda; başarı, başarının nasıl artırılabileceği, başarısızlığın nedenlerini belirleyerek bu nedenlerin nasıl ortadan kaldırılabileceği, daha iyi eğitimin nasıl yapılabileceği vb. konular ele alınmakta, sonuç olarak en iyi eğitim sistemine ulaşmanın yolları araştırılmaktadır.

Eğitimin temel hedefleri, bireyin; fiziksel, ruhsal, zihinsel ve estetik yönlerden gelişmesi ve olgunlaşmasıdır. Bu nedenle, eğitim, bireye en etkili ve verimli yollardan kazandırılmalıdır. Bu bağlamda, bilim ve teknoloji yanında bir denge unsuru olan sanat ve sanatın önemli bir kolu olan müzik, bireyin fiziksel, ruhsal, zihinsel ve estetik yönlerden gelişmesine katkıda bulunmakta, böylece, sosyal, özgüvenli, kendini ifade edebilen, düşünen, yargılayan, yapıcı ve yaratıcı insan tipinin yetişmesinde etkili olmaktadır. Ancak, müziğin bu işlevlerini yerine getirebilmesi, nitelikli bir müzik eğitimi anlayışına ve nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesine bağlıdır. Bu şekilde, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal alandaki sağlıklı gelişimleri

sağlanabilecektir. Ayrıca, kendini gerçekleştirebilen her birey, daha sağlıklı, mutlu ve üretken olabilecek ve bu da topluma yansiyacaktır.

Uçan'a (1997, 176) göre; müzik eğitimi, temelde bireyin ve toplumun estetik gereksinimlerini karşılamaya, yaratma güdüsünü doyurmaya, beğenisini geliştirmeye, içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel çevreyle uyumlu ve duyarlı olmasını sağlamaya yönelik davranış değişiklikleri oluşturmayı amaçlamaktadır.

Müzik, şarkı söyleyerek, dinleyerek ve çalgı çalarak öğrenilir. Hemen hemen her insan, şarkı söylemekten ve dinlemekten hoşlanır. İnsan sesi, bireyin kendisini dışa vurmasına yarayan, en eski, en doğal, en güzel ve en değerli iletişim ve müzikal ifade aracıdır. Duygusal dünyamızı en kolay ele veren unsur sesimizdir. Duygunun ifadesini ses, anlamını ise konuşma verir. Bu nedenle, duygunun ifadesi olan ses ve konuşmadaki içerik birlikte ele alındığında anlam kazanmaktadır (Ömür, 2001, 27).

Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda "Bireysel Ses Eğitimi" dersinde amaç, müzik öğretmeni adaylarının en temel ve doğal iletişim ve müzikal ifade aracı olan seslerini, en doğru, güzel ve etkili şekilde kullanmalarını sağlamak, sesi doğal haliyle koruyup geliştirmektir. Bu bağlamda, müzik öğretmeni adaylarının "Bireysel Ses Eğitimi" dersine karşı olumlu tutum geliştirmeleri, dersteki başarıları yanında, gelecekte meslek yaşantılarını da etkileyeceğinden, büyük önem taşımaktadır. Ancak, günümüzde "başarı" dendiğinde, yalnızca akademik başarı dikkate alınmakta, akademik başarıyı etkileyen etmenler göz ardı edilmektedir. Oysa, eğitim ortamının fiziksel yapısı, öğretmenin niteliği, bireyin inançları, değerleri ve tutumları da başarı düzeyini oldukça etkilemektedir. Birçok araştırma, tutumun başarı üzerinde önemli etkileri olduğunu göstermektedir (Baykul, 1990; Philips, 2003; Bilen, 2005; Canakay, 2006; Özmenteş, 2006).

Tutumlar ve onların oluşması, değişmesi ya da değiştirilmesi ve ölçülmesi genelde psikolojinin, özelde ise sosyal psikolojinin önemli konularından biridir. "Tutum, diğer birçok psikolojik değişken (zeka, güdü vb.) gibi, bileşik, doğrudan gözlenemeyen,

gözlenen bazı davranışsal göstergelerle vardanan kuramsal bir değişkendir” (Erkuş, 2003, 151).

Bilimsel olarak incelenmesi 19. yy ‘da başlayan tutum, Latince olan kökeninde “harekete hazır” anlamına gelmektedir. Sosyal bilimlerdeki birçok kavram gibi, “tutum” kavramıyla ilgili olarak da tam bir görüş birliği oluşmamıştır (Tavşancıl, 2002, 65).

Allport (1935), “tutum” teriminin ilk olarak sanat alanında, “eylem için zihinsel olarak hazırlanma” anlamında yeteneklerle ilintili olarak kullanıldığını belirtmektedir. Allport’un tutum tanımı ise; “bireyin ilgili durum ya da nesnelere ilişkin tepkisi üzerinde dinamik ya da yönlendirici bir etki yapan, yaşantı içinde biçimlenmiş bir zihinsel ya da sinirsel hazırlık durumu” şeklindedir (Erkuş, 2003, 151).

Anderson’a (1981) göre; “tutum, özel bir nesneyle karşılaşıldığında, uygun olan ve olmayan tarzda tepki vermek için bireyin eğilimli olmasını ya da hazırlanmasını sağlayan, orta düzeyde yoğunluğu olan heyecan olarak düşünülebilir” (Erkuş, 2003, 153).

Thurstone (1931), tutumu; “psikolojik bir objeye yönelen olumlu veya olumsuz bir yoğunluk sıralaması ve derecelemesidir” şeklinde tanımlamaktadır (Tavşancıl, 2002, 65). Phillips’e (2003, 3) göre; tutum, bir etkinlik için hazır bulunuşluk koşuludur. Bireyin zihninde bulunmakta, birçok düşünce ve davranışa temel oluşturmaktadır. Phillips, tutumların iki şekilde oluşabileceğini belirtmiştir. Buna göre, birey ya bir tutum objesiyle etkileşime girerek ya da başkalarının tutumlarından etkilenecek kendi tutumlarını oluşturmaktadır. Buradan, tutumların deneyimler sonucunda oluştuğu ve deneyimler doğrultusunda yönlendiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Smith’in (1968) tanımına göre; “tutum, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir şekilde oluşturan bir eğilimdir.” Günümüzde sosyal psikologlar tarafından kabul gören bu tanıma göre, tutum bireye aittir ve onun bir nesneye ilişkin düşünce, duygu ve davranışlarına bir bütünlük, bir tutarlılık getirir. Bireyin tutumlarını gözle görebilmek mümkün değildir. Tanımdaki “bir bireye atfedilen” ifadesi de, tutumun bireysel bir yaşantı olduğunu ve bunun gözle

görülemediğini vurgulamaktadır. Buna göre tutum, gözlenebilen bir davranış değil, davranışa hazırlayıcı bir eğilimdir (Kağıtçıbaşı, 1988, 84).

Tutumların, bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olmak üzere üç ögesi vardır ve bu ögeler arasında genellikle iç tutarlılık olduğu varsayılmaktadır. Bu üç tutum ögesi, karşılıklı etkileşim içindedir. Birinde değişiklik olduğunda, diğer ögelerde de değişiklik görülmektedir. Bu varsayımına göre; bireyin bir konuyla ilgili bildikleri, o konuya olumlu bakmasını gerektiriyorsa (*bilişsel öge*), birey o konuya ilişkin olumludur (*duyuşsal öge*). Bunu sözleri ya da davranışları (*davranışsal öge*) ile gösterir (İnceoğlu, 1993; Tavşancıl, 2002, 72).

Bireyin tutum nesnesine ilişkin düşünceleri, inançları ve bilgi yapıları bilişsel öge olarak adlandırılmaktadır. Bir tutum nesnesiyle ilgili edinilen bilgi, duyguları ve ardından davranışları etkilemektedir. Bu nedenle, bilişsel öge tutumun oluşumunda ilk basamak sayılabilir. Duyuşsal öge; hoşlanma, sevme gibi duyuşsal tepkileri ifade etmektedir. Bireyin tutum nesnesine ilişkin duygu ve değerlendirmelerinden oluşur. Duyuşsal ögesi ağır basan bir tutumun değişmesi daha zor olmaktadır. Devinişsel öge; bireyin düşünce ve duyguları doğrultusunda bir tutum nesnesine ilişkin davranış eğilimini ifade etmektedir. Bir nesneye ilişkin olumlu tutumu olan bir birey, bu nesneye karşı olumlu davranmaya, ona yaklaşmaya, yakınlık göstermeye, onu desteklemeye, yardım etmeye eğilimli olacaktır. Bir nesneye ilişkin tutumu olumsuz olan bir birey ise, bu nesneye ilgisiz kalma veya ondan uzaklaşma, eleştirme hatta ona zarar verme eğilimi gösterecektir. Bazı durumlarda düşünce ve duygulara göre davranış gösterilmese de, her bireyde bu düşünce ve duygulara göre davranış gösterme eğilimi bulunmaktadır. Kağıtçıbaşı'na (1988, 86) göre; yerleşmiş, güçlü tutumlarda, bilişsel, duyuşsal ve davranışsal ögeler tam olarak bulunur ve güçlü tutumları değiştirmek zordur. Daha zayıf bazı tutumlarda ise, özellikle davranışsal öge çok zayıf olabilmektedir.

Yukarıda yapılan tanım ve açıklamalar ışığında, tutumların, bireyin duygu, düşünce ve davranışlarına temel oluşturduğu, diğer yandan, değişebilir ya da değiştirilebilir olduğu söylenebilir. Ayrıca, Kağıtçıbaşı (1988, 100); insanların tutumlara sahip olarak doğmadıklarını, sonradan öğrendiklerini ve tutumların zaman içinde gelişme ve

değişme gösterdiğini belirtmektedir. Buna göre; olumsuz tutum, olumlu, olumlu tutum ise olumsuz tutuma dönüşebilmektedir. Bu bağlamda, bireyin başarısında olumlu tutum geliştirmenin önemli ve gerekli olduğu sonucuna varılabilir.

Bu gerekçeler doğrultusunda bu araştırmanın amacı, öğrenci başarısı üzerinde etkili olan tutumların ölçülmesinde araç olarak kullanılmak üzere, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik bir tutum ölçeği geliştirmektir. Bu araştırma ile geliştirilen tutum ölçeğinin, ilgili eğitimlere, araştırmacılara ve müzik öğretmeni adaylarına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmada, tutum ölçekleri içinde yaygın olarak kullanılan Likert tipi tutum ölçeği model olarak alınmıştır. 1932’de Rensis Likert tarafından geliştirilmiş olan tutum ölçeğinde birey, her bir ifadeye ne ölçüde katılıp katılmadığını derecelendirmektedir. Derecelemeler toplamının esas alındığı ölçekte, derece belirten seçeneklere verilen puanlarla hesaplamalar yapılır. Ölçekte bulunan ifadeler; tutumun bilişsel, duyuşsal ve devinişsel bileşenlerini ölçebilecek biçimde hazırlanmaktadır.

Likert tipi tutum ölçeğinde, çeşitli sayıda kategori kullanılıyorsa da, en ideal kategori sayısı 5’tir. Yani, bireylerin ifadeleri genellikle beş kategori üzerinden derecelendirmesi istenmektedir. Çünkü kategori sayısı beşten aşağı düştükçe, ölçek düzeyi açısından bilgi kaybı oluşmakta, beşten yukarı çıktıkça da, kategoriler arasındaki fark ayırt edilemez olmaktadır (Erkuş, 2003, 167). Cevaplayıcılar her ifade için ‘tamamen katılıyorum’, ‘katılıyorum’, ‘kararsızım’, ‘katılmıyorum’ ve ‘kesinlikle katılmıyorum’ biçiminde tepkide bulunmaktadır. Böylece her cevaplayıcı, ölçekteki her ifadenin kapsadığı tutum ögesine katılma/katılmama derecesini bildirmiş olmaktadır (Tezbaşaran, 1997, 9).

Likert tipi tutum ölçeğinde, bireylerin “evet deme eğilimleri” nin kontrol edilebilmesi için, ifadelerin tümünü olumlu yönde yazmamak gerekmektedir. “Evet deme eğilimi” insanların az bildikleri konularda, kendilerinden emin olmadıkları için, çeşitli fikirleri

kabul etme eğilimidir. Bu eğilim, tutum ölçeklerinin geçerliği bakımından çok önemli bir sorundur (Kağıtçıbaşı, 1988, 117). Bu nedenle ölçekte bulunan ifadelerin yarısı olumlu, yarısı olumsuz yönde olmalıdır.

Bu çalışmada, ölçek maddelerini oluşturmak üzere, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans Programı 2. 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören 80 öğrenciden “ Bireysel Ses Eğitimi Dersi ile ilgili düşünce ve beklentileriniz” konulu bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Bu kompozisyonlara içerik analizi uygulanarak, tutumla ilgili olduğu düşünülen görüşler saptanmıştır. Bunun yanında, önceden geliştirilmiş tutum ölçekleri (Baykul, 1990; Bilen, 1995; Canakay, 2006; Özmenteş, 2006) ve ilgili literatürden de yararlanılarak, 55 maddeden oluşan bir ölçek oluşturulmuştur. Öndeneme uygulamasından sonra, amaca hizmet etmeyen, yeterli güvenilirlik ve geçerlikte olmayan maddeler atılacağından, olabildiğince fazla madde yazılmasına çalışılmıştır.

Ölçekteki maddelerin, kolay anlaşılabilir olmasına ve sade bir dille yazılmasına, boş bırakma tepkisi ya da kalıp yargılara dayalı tepkilerden kaçınmak için ölçek maddelerinin yarısının olumlu, yarısının olumsuz ifadelerden oluşturulmasına özen gösterilmiştir (Tezbaşaran, 1997, 13).

Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öğrenci tutumlarını ölçmek için geliştirilen bu ölçekte, her bir ifade için beş kategori belirlenmiş, öğrencilerin, bu kategorilerden birini seçerek, ifadeye katılma derecelerini belirtmeleri planlanmıştır. Kategoriler; ‘hiç katılmıyorum’, ‘katılmıyorum’, ‘az katılıyorum’, ‘katılıyorum’, ‘çok katılıyorum’ şeklinde derecelendirilmiştir. Olumlu maddeler “çok katılıyorum” seçeneğinden başlamak üzere 5’den 1’e doğru; olumsuz maddeler ise “çok katılıyorum” seçeneğinden başlamak üzere 1’den 5’e doğru puanlanmıştır.

Materyale, ölçek maddelerinden önce, ölçeğin amacı, ölçekteki madde sayısı ve cevaplama şeklini anlatan bir yönerge yazılmıştır. Maddeler, rahat okunabilecek biçimde yönergenin altına eklendikten sonra, ölçeğe içerik geçerliği uygulanmıştır. “İçerik geçerliği, ölçme aracında bulunan soruların (maddelerin), ölçme amacına uygun

olup olmadığı, ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediği sorunu ile ilgili olup, uzman görüşlerine göre saptanır” (Karasar, 2002, 151). Ölçek, bu amaçla uzman görüşlerine sunulmuş, dört ses eğitimi uzmanı, bir müzik eğitimi uzmanı, bir psikolojik danışmanlık ve rehberlik eğitimi uzmanı ve iki eğitim bilimi uzmanından alınan görüşler doğrultusunda, madde sayısı 55’den 48’e inmiştir. Ölçek, son biçimiyle ‘ölçekteki madde sayısının beş katı’ görüşüne uygun olarak (Tavşancıl, 2002, 142), araştırmacı tarafından, Dokuz Eylül Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları’nda okuyan 271 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen verilere, SPSS 12.0 paket programı kullanılarak madde analizi yapılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırma verileri analiz edilerek, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısına ve madde-test korelasyonlarına bakılmıştır. 48 maddelik ön deneme formunun Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı, Tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1. Öndeneme Formunun Analizi

n	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı
271	48	0.94

Ölçekteki maddelerin ayırt edicilik gücünün belirlenmesi için, madde-test korelasyonu yapılmıştır. Bu analize göre, bir maddeden alınan puanlarla tüm ölçekten alınan puanlar pozitif yönde ve yeterince yüksek bir korelasyon gösteriyorsa, o madde ayırt edici kabul edilmekte ve nihai teste alınmaktadır (Erkuş, 2003, 129). Ebel’e (1965) göre, madde-test korelasyon katsayısı 0.40 ve daha yüksek değerdeki maddeler, ayırt edicilik gücü çok iyi olan maddelerdir; 0.30 ile 0.40 arasındaki maddeler iyi, 0.20 ile 0.30 arasında olan maddeler düzeltilmesi gereken maddelerdir. Daha düşük düzeyde olan maddeler ise istatistiksel olarak anlamlı bile olsalar ölçeye alınmamalıdır (Erkuş, 2003, 135). Bu araştırmada, madde-test korelasyonu 0.41’den küçük olan maddeler ölçekten

çıkarılmış, madde-test korelasyonu 0.41 ve üstü değere sahip olan maddeler esas alınmıştır. Madde-test korelasyonu 0.41'den küçük olan maddeler Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2. Madde-Test Korelasyonu 0.41'den Küçük Olan Maddelerin Değerleri

Madde Numarası	Madde-Test Korelasyonu
7	0.15
8	0.31
10	0.33
17	0.40
25	0.34
26	0.38
29	0.16
37	0.25
38	0.38
43	0.35

Ön deneme formundaki diğer maddelerin madde-test korelasyonları 0.80 ile 0.41 arasında değer almaktadır. Madde test korelasyonları düşük olan maddelerin ölçekten çıkarılması ile nihai ölçekte 38 madde kalmıştır. Bu maddeler için yeniden analiz yapılarak, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısına ve madde-test korelasyonlarına bakılmıştır (Tablo 3 ve Tablo 4).

Tablo 3. Nihai Ölçeğin Analizi

n	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Güvenilirlik Katsayısı
271	38	0.95

Tablo 4. Nihai Ölçekteki Maddelerin Madde-Test Korelasyonu Analiz Sonuçları

Madde Numarası	Madde-Test Korelasyonu	Madde Numarası	Madde-Test Korelasyonu
1	0.78	24	0.44
2	0.66	27	0.42
3	0.79	28	0.59
4	0.61	30	0.48
5	0.43	31	0.53
6	0.41	32	0.57
9	0.41	33	0.64
11	0.54	34	0.71
12	0.44	35	0.47
13	0.65	36	0.71
14	0.56	39	0.42
15	0.73	40	0.64
16	0.59	41	0.73
18	0.55	42	0.57
19	0.53	44	0.52
20	0.53	45	0.42
21	0.72	46	0.60
22	0.80	47	0.66
23	0.66	48	0.57

SONUÇ ve ÖNERİLER

Eğitimde, öğrenci başarısı ile tutumlar arasında önemli bir ilişki bulunmakta, duygu, düşünce ve davranışların temelini oluşturan tutumlar, bireyin öğrenme isteğini ve başarısını önemli ölçüde etkilemektedir. Bu nedenle, eğitim-öğretim sürecinin değerlendirilmesi ve doğru yönlendirilmesinde, bireyin tutumlarının bilinmesi ve ölçülmesi önem taşımaktadır. Diğer yandan, belirli bir mesleğe ve mesleğin içerdiği

etkinliklere yönelik tutumların bilinmesi, o meslekteki başarıyı etkileyen önemli bir konudur. Bu bağlamda, öğretmenlik mesleğinin geliştirilebilmesi için de, öğretmen adaylarının mesleğe ve meslekle ilgili derslere karşı tutumları belirlenmeli, bu tutumlara etki eden çeşitli faktörler araştırılıp, nasıl daha olumlu hale getirilebileceği sorusuna yanıt aranmalıdır.

Bu araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının “Bireysel Ses Eğitimi Dersi”ne yönelik tutumlarının ölçülmesi amacıyla bir tutum ölçeği geliştirilmiş, gerekli analizler yapılarak ölçeğin geçerli ve güvenilir olmasına çalışılmıştır. 48 maddeden oluşan öndeneme formunun uygulanmasından sonra yapılan istatistiksel çözümlenmelerde, madde-test korelasyonu 0.41’den küçük olan maddelerin ölçekten çıkarılmasıyla, Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı $\alpha = 0.95$ olan bir tutum ölçeği elde edilmiştir. Bu sonuç, “Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” nin yeterli derecede geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Geçerlik ve güvenirliği saptanmış bu tutum ölçeğinin, Bireysel Ses Eğitimi dersi öğretim elemanlarına, bu alanda bilimsel çalışmalar yapan araştırmacılara ve müzik öğretmeni adaylarına yararlı olacağı umulmaktadır. Ayrıca, müzik eğitimi alanında ölçek geliştirme çalışmalarına daha fazla yer verilmesinin, eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Aktif öğrenme* (2. Baskı) .İzmir: Eğitim Dünyası.
- Baykul, Y. (1990-1). *İlkokul beşinci sınıftan lise ve dengi okulların son sınıflarına kadar matematik ve fen derslerine karşı tutumda görülen değişimler ve öğrenci seçme sınavındaki başarı ile ilişkili olduğu düşünülen bazı faktörler*. Ankara: ÖSYM.
- Bilen, S. (1995). *İşbirlikli öğrenmenin müzik öğretimi ve güdüsel süreçler üzerindeki etkileri*(Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Canakay, E.U. (2006, Nisan). *Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Erkuş, A. (2003). *Psikometri üzerine yazılar*(1. Baskı). Ankara: Türk Psikologlar Derneği, No: 24.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1988). *İnsan ve insanlar* (Gözden geçirilmiş 8. Baskı). İstanbul: İstanbul Matbaası.

- Karasar, N. (2002). *Bilimsel araştırma yöntemi*(11. Baskı). Ankara: Nobel.
- Ömür, M. (2001). *Sesin peşinde*(1. Baskı). İstanbul: Pan.
- Özmenteş, G. (2006). *Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi.İlköğretim Online*, 5(1), 23-29.
- Phillips, S. L. (2003). *Contributing factors to music attitude in sixth, seventh and eighth grade students*. (Non-published dissertation). The University of Iowa.UMI number: 3097568. *ProQuest Dissertations and Theses*; 2003; ProQuest Dissertations & Theses (PQDT).
<http://search.proquest.com/docview/305335804/previewPDF/13BB3703C3C1551059B/2?accountid=10527>.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi* (1. Baskı). Ankara: Nobel.
- Tekin, H. (1982). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (3. Baskı). Ankara: Yargı.
- Tezbaşaran, A. A. (1997). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu* (2. Baskı). Ankara: Türk Psikologlar Derneği.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar* (2. Baskı).Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

SUMMARY

Purpose and significance: In this research, the development of an attitude scale for Individual Voice Training Course was aimed. Especially in recent years, studies in the field of education, concentrate on success and the factors affecting success and how to improve success and etc. In this respect, it is of great importance to determine the characteristics of students and their attitudes towards lessons to be able to provide an effective education and to increase success in Individual Voice Training Course. For this reason, it is hoped that the attitude scale developed through this research will contribute a lot to education.

Method:In the research, Likert type attitude scale used widely among attitude scales, is taken as a model. The expressions in this scale are prepared in a way to be able to measure cognitive, emotional and behavioral aspects of attitude. Great effort was put into to prepare the expressions which are easy to understand and which are written in plain language. And also half of the attitude scale was written using positive expression and the other half using negative expressions in order to avoid leaving the questions

unanswered or avoid stereotyped reactions. This scale in its latest form was administered by the researchers to 271 students who get music education in the Education Faculties of Dokuz Eylül University, Pamukkale University and Uludağ University. The obtained data were put into item analysis by using SPSS 12 packet programme.

Results: Cronbach Alpha Reliability coefficient of 48 items preliminary test form is $\alpha=0.94$. To be able to determine the distinctiveness of the items in the scale, item to test correlation was conducted. In this scale, the items whose item-test correlation coefficient is 0.41 or over are of real importance. The item-test correlation of other items in the preliminary test form is between 0.80 and 0.41. By eliminating the items whose item-test correlations are low, we have a final scale consisting of 38 items. By doing an analysis again for these items Cronbach Alpha Reliability coefficient and item-test correlation have been measured. The Cronbach Alpha Reliability coefficient of the final scale is $\alpha= 0.95$.

Discussion and Conclusions:As attitudes have a great effect on the willingness of a student to learn and his success, it is necessary to know and measure a person's attitudes for the evaluation of education process and for the positive guidance of the students. In this research, an attitude scale was developed to measure the attitudes of the prospective music teachers towards Individual Voice Training Course. This scale was aimed to be valid and reliable by conducting the necessary analyses. In the statistical analyses done after conducting a 48 item preliminary test form, an attitude scale whose Cronbach Alpha Reliability coefficient is $\alpha=0.95$ has been obtained by eliminating the items whose item-test correlation is less than 0.41. The result shows that the attitude scale developed for Individual Voice Training Course is valid and reliable enough. This attitude scale whose validity and reliability has already been confirmed is expected to be of great value for instructors of Individual Voice Training Course, researchers doing research in this field and prospective music teachers.